

Iqalunnut timmisartukkut pisortat aallarnigaannik aqquteqaqqilissappat tapeeritsit assigiinngitsut qanoq ittut pisortanut, namminersortunut innuttaasunullu aningaasatigut kingunissaasa takussutissartaannik kingusinnerpaamik UKA2020-imi Inatsisartunut agguaneqartussamik Naalakkersuisut suliaqaqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut Ilaasortaq Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit)

Inatsisartunut ilaasortap Mimi Karlsenip Inuit Ataqatigiit aaliangiiffigisassatut siunnersuutaanut, qulani pineqartumut soqutiginarluinnartumut pingaaruteqarluinnartumullu qujalluta, matumuuna Inuit Ataqatigiinniit imaattumik oqaaseqaateqassaagut.

Mimi Karlsenip kissaataa aammalu angorusutaa, tassalu nunatsinniit akilernermit silaannakkut aqqummik ammaasoqarnissaa – pilersitsisoqarnissaa.

Naatsumik oqaatigalugu, Inuit Ataqatigiinniit oqaatigissavarput Mimi Karlsenip siunnersuutaa soqutinarluinnartut pingaaruteqarluinnaqqissaartutullu tigugatsigu; apeqqusinnigilluinnaqqissaarparput, paasilluarparput, taperserluinnaqqissaarparpullu; Europamuinnaangitsoq aammali kimmut Amerikap nunatarsuanut, naggueqatittalu nunaannut Canadamut ajornannginnerusumik anngussinnaasariaqarpugut.

Oqaluttuarisaaneq kingumut qivialaarutsigu, tassuuna takusinnavarput minnerusumik annerusumil-luunniit nunatsinniit akilernermit silaannakkut aqquatasunik pilersitsoqartarsimagaluartoq.

Uanga nammineq eqqaamalluarpara ilaqutannguakka ilagalugit, 1995-mi nunanut allanut ingerlasaleqqaaratta Kangerlussuarmiit Iqalunnut, tassanngaaniillu Ottawamut ingerlasarnikuulluta. Ajoraluartumilli aqqu taanna Kangerlussuarmiit Iqalunnut 2001-mi atorunnaarsinneqarpoq. Assorujussuaq uggorisimasatsinnik ajuusaarutigisatsinnillu.

Tamatuma kingorna 2007-mi Air Greenland USA-miittumut Baltimore-mut aqqummik pilersitsigaluarpoq. Aamma uagut tamanna aqqu misilikkujaarput. Taamakkaluartoq aasiit ukioq ataaserluunnit suli iluamik qaanngiutinngitsoq marts 2008-mi aqqu taanna aamma qangaammali matuneqareerpoq.

Nuannaarnerput minnerulinngilaq Air Greenlandip naggueqatikka timmisartuutileqatigiiffit First Air suleqatigalu 2012-mi Nuummiit Iqalunnit silaannakkut aqqummik pilersitseqqimmat.

Pilluarnerlu sivikitsoq aasiit qangaammalli naariikatappoq tassami 2015-mi qangaammalli aasiit aqut tamanna matuneqariikatappoq, aallartinnerminiit ukiut pingasut qaangiutiinnartullu.

Taamatut arlaleriarluni, piffissallu sivikitsuinnaap iluani misiliigaluartarsimanerup takutiinnarpaa pimoorussinani, uummateqarfiginalugu suliamik ingerlatsisoqartarsimamera.

Aap, Soorunami tupinnartuunngilaq aqut tamanna imminummgoq akilersinnaannngimmat matusisariaqartarsimanermut tunngavilersuutigineqartarsimammatt. Kisianni, aqqummik nutaamik pilersitsiniaraanni, ukiut pingasut, ukiut sisamaannannguulluunniit atorlugit imminut akilersinnaasunngortussamik pilersitsoqarsinnaanngitsoq Inuit Ataqtigiinniit isumaqarpugut.

Pilersaarusiorluarsimasariaqarpoq, uummateqarfigisariaqarpoq, naammagittarsinnaasariaqarpoq aammalu naalackersuinikkut tunuliaqutaqarluarnissaq pingaarluinnaqqissaarpoq.

Aqqummillu imminut akilersinnaasumik pilersitsiniaraanni ikinnerpaamilluunniit ukiut 10-it missaat atorlugit misileraanerilluunniit ingerlanneqarsinnaasariaqaraluarput.

Inuit Ataqtigiit pingaartitatta ilagilluinnarpaat naggueqatigiit Inuit akornatsinni ajornannginnerusumik immitsinnut attaveqatigiinnerulerlutalu tikeraateqatigiittarnerulernissarput.

Oqaluttuarisaanikkut aqqusaakkavut, inooriaatsikkut, oqaatsitigut kulturikkullu aallaavigut sorlaqarfipullu assigiippoq; Tjukutkamiit, Alaska aqqusaarlugu Canadamut nunatsinnullu.

Nalunngilara, aamma uanga nammineq misilittaraqarfigilluarakku; oqaasilerisortatta, kulturilerisortattalu akornanni akililermut aqut toqqaannartoq amigaatigilluinnaqqissaarneqartoq aamma nalunngilara akitsinniit naggueqatitatta akornannit aamma taamaattoqarpoq, taamattumik naleqartitatta pingaartitallu aqutugalugit Akilermut aqut toqqaannartoq pinngitsoorneqarsinnaangi-tsutut Inuit Ataqtigiinniit isigaarput. Kulturikkut, ilinniartitaanikkut, oqaatsitigut, misilittakkatigullu avitseqatigiinnerulissagutta aqut tamanna pinngitsoorneqarsinnaangitsutut Inuit Ataqtigiinniit isigaarput.

Naggueqatigut kisiisa pinngikkaluarlugit; aammali niunernikkut, aningaasarsiornikkut, takornariaqarnikkullu inerisaanerput annertusarneqartuassappat aqut Canadamut toqqaannartoq pinngitsoorneqarsinnaanngitsututu Inuit Ataqtigiinniit isigaarput; Takornariaqarnikkut aatsitassarsiornikkullu inerisaaqqissagutta, USA-miit Candamiillu nunatsinnut toqqaanartumik aqqummik pilersitsinissaq pingaaruteqarluinnaqqissaarpoq.

Juli 2019 aallartisimalersoq Naalackersuisut kimmut silaannakkut aqutit pillugit missueqqissaarsimanertik Inatsisartut aalajangernerannit UPA2017/103-mit aallaaveqartoq saqqummiuppaat. Naatsumik oqaatigalugu, nalunaarusiami pineqartumi atuarneqarsinnavoq 2012-miit 2015-mut ingerlatsinermi 1 mio.kr missaani amigaartoortoqarsimasoq, tamannalu pillugu ingerlatsineq matuneqartariaqarsimasoq.

Nunatta karsiata ukiumut 7 mia.kr. missaat kaaviaartittagai eqqarsaatigissagaanni 1 mio.kr. suunngikkaluassusaat. Soorunami ullumikkut pissutsit allanngorput aammalu kisitsit

amigartoorutaasimasooq ullumikkut pissutsit allanngorsimanagerat pissutigalugu
allaanerusinnaagaluartooq, taamaattoq 1 mio.kr. amigartoorutaasimasooq, nunatta karsiata ukiumut
7 mia.kr. missaat kaaviaartittagai eqqarsaatigissagaanni 1 mio.kr. suunngikkaluassusaa

1 mio.kr.-nik aningaasaliissuteqarnissatsinnut piareersimavugut, qularinngilarpullu siuniussaq
ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu 1 mio.kr.-nik. aningaasaleeqqinneq aningaasaliilluarnertut
oqaatigineqarsinnaasooq uagut Inuit Ataqtigiinnit isumaqarpugut.

Taamaattumik taamatut oqaaseqarluta Mimi Karlsenip Inuit Ataqtigiinniit siunnersuutaa
akuersaarlutigu ataatsimiititaliamut susassaqtumut ingerlateqqipparput

Qujanaq

In.in.

Peter Olsen